Beleidsplan

Diaconie Protestantse gemeente Leusden

2021 - 2024

Beleidsnota Diaconie van de Protestantse gemeente Leusden 2021- 2024

Allereerst wil ik Bert de Velde Harsenhorst, mijn voorganger, bedanken voor het schrijven van de vorige nota 2016 – 2020. De nota die nu voor u ligt is hierop geënt. Daarnaast een woord van dank voor Maarten de Vries die, door de jaren heen een inspiratie is geweest voor vele diakenen en zijn vele kennis en inzichten heeft gedeeld met ons, hetgeen ook zichtbaar is in deze nota.

Het College van Diakenen heeft middels op- en aanmerkingen bijgedragen bij het tot stand komen van de nieuwe nota. Het College bestaat op dit moment uit 7 diakenen en 1 aspirant diaken.

Het is telkens weer een uitdaging om nieuwe ambtsdragers te vinden en het College op volle sterkte (9 diakenen) te houden.

Ieder ervaart het als een uitdaging om een aantal jaren deel uit te maken van het College en met zijn/haar kwaliteiten invulling te geven aan dit mooie ambt.

Ik vind het eervol om als voorzitter van het College van Diakenen een bijdrage te mogen leveren aan het mooie werk dat het diaken zijn en voorzitterschap inhoudt.

Wim Kurk

Voorzitter Diaconie

Beleidsnota Diaconie van de Protestantse gemeente Leusden

2021 - 2024

De Zoon des mensen is gekomen om te dienen, niet om gediend te worden (Marcus 10: 45). Tegen Zijn leerlingen zegt Jezus: 'Wie van jullie de belangrijkste wil zijn, zal de anderen moeten dienen'. (Marcus 10:43)

Als christelijke gemeenschap is de Protestantse gemeente Leusden een dienende gemeenschap. Wij dienen elkaar als gemeenteleden en wij dienen de wereld. Dat wil zeggen de Leusdense, de Nederlandse en de wereldgemeenschap.

Wat is Diaconie?

Het dienen van elkaar en de wereld geven we, als Diaconie, heel concreet en zichtbaar vorm.

- In de eredienst van de Protestantse gemeente Leusden geven we vorm aan onze dienst door bij het Heilig Avondmaal brood en beker klaar te maken, de tafel feestelijk te dekken en met onze medeambtsdragers (en kinderen van de kindernevendienst) brood en beker aan te reiken aan onze mede- gemeenteleden. Wij zijn daarin dienstbaar zodat de gemeente haar gemeenschap met de Heer kan vieren.

  In de eredienst helpen we de gemeente ook om dienstbaar te zijn. Daarom zamelen we tijdens de eredienst gaven in. Doorgaans geldelijke gaven via de collecte, soms gaven in natura en soms in tijd en inzet van mensen. De gaven in natura zijn, onder andere bestemd voor de voedselbank en dak- en thuislozenzorg. De geldelijke middelen zijn bestemd voor doelen die horen bij onze gemeente, Leusdenaren en Kerk in Actie.

  We helpen de gemeente ook om voorbede te doen. Daarom reikt de Diaconie regelmatig onderwerpen voor de voorbede aan. Onze voorbede is onze eerste daad van barmhartigheid aan de wereld voordat wij haar feitelijk dienen.

- Ook reiken we gemeenteleden informatie aan over projecten vanuit Kerk in Actie dichtbij en veraf. Mede door deze projecten geeft de Protestante gemeente Leusden vorm aan haar dienst in de (Leusdense) samenleving en de wereld. Of nodigen we hen uit om concreet hulp te bieden indien er acuut hulp benodigd is waar dan ook ter wereld.

- We dienen elkaar en de wereld door te luisteren. De Diaconie luistert naar de Ander en naar anderen. Naar de Ander, de levende Heer, omdat Hij ons er steeds aan herinnert de naakten te kleden, de hongerige te voeden, degenen die dorst hebben te laven, genezing te zoeken voor lamme en blinden en de vluchteling te huisvesten en gevangenen te bezoeken.

  We luisteren naar anderen om van hun nood te horen en waar we dat kunnen deze nood te verkleinen. Het kan hierbij gaan om gemeenteleden die hulp nodig hebben, inwoners van Leusden en Achterveld die een beroep op ons doen, wat Kerk in Actie ons aanreikt als punten van aandacht en wat wij zelf waarnemen in de samenleving.

Daarom dienen wij elkaar en de wereld door praktisch hulp te verlenen. Vaak is dat financiële en materiële hulp maar ook door ontmoeten en gesprek met diegenen die hier behoefte aan hebben. Op die manier delen wij de gaven (tijd en geld) die de leden van de Protestantse gemeente Leusden inbrengen zodat anderen geholpen kunnen worden. De Diaconie is er voor zowel mensen binnen de kerk als daar buiten.

Organisatie

College van Diakenen
De organisatie van de Diaconie is geregeld in de kerkorde van de Protestantse Kerk Nederland (PKN). De Diaconie van de Protestante gemeente Leusden heeft de Anbi status.
Samen vormen de diakenen het College van Diakenen, dat zich vooral met bestuur en beleid van de Diaconie bezighoudt. Wij kennen geen diaconale rentmeesters.

De meeste uitvoerende taken zijn gedelegeerd aan werkgroepen waaraan ook niet-ambtsdragers deelnemen. De diakenen zijn ook lid van de kerkenraad.

Het College van Diakenen behartigt alles wat met diaconaat te maken heeft.
Hier vinden plaats: de bezinning op het ambt, de toerusting en de visieontwikkeling. Aan de hand van de vastgestelde visie stelt het College richtlijnen/kaders vast waarbinnen het moderamen (dagelijks bestuur) beleid kan ontwikkelen en de werkgroepen hun taken kunnen uitvoeren.
Het College neemt besluiten over zaken die uitgaan boven de bevoegdheden van het moderamen en de werkgroepen. Het komt maandelijks bijeen, met een zomerpauze in de maanden juli en augustus.

Een belangrijke taak van de Diaconie is de zorg voor de armen. Deze zorg geldt plaatselijk, landelijk en wereldwijd. De Diaconie bepaalt haar prioriteiten (beleidsmatig en praktisch) aan de hand van een model van concentrische cirkels.
De binnenste cirkel wordt gevormd door de leden van onze gemeente. De tweede cirkel wordt gevormd door de Leusdense samenleving, de buitenste cirkel bestaat uit de Nederlandse samenleving en de wereldgemeenschap.

Dit roept tevens de vraag op wie 'de armen' (zowel lokaal, boven lokaal of internationaal) zijn.
In ieder geval zijn dit de mensen die niet in hun primaire levensbehoefte kunnen voorzien. Waarom zij dat niet kunnen is contextueel bepaald, net als wat een primaire levensbehoefte is.

Lokaal en mondiaal zijn de armen te vinden in een viertal sociologische categorieën:
- last;
- lost;
- latest;
- least.

Last: degenen die laatst zijn toetreden tot de samenleving (vluchtelingen, jongeren op de arbeidsmarkt, gescheiden éénouder gezinnen op de huizenmarkt).

Lost: de mensen die zoek zijn geraakt in de wereld van wet- en rechtmatigheid (de dak- en thuislozen, degenen die structureel van hulp of een uitkering afhankelijk zijn).

Latest: degenen die door gebrek aan competenties geen plaats in de samenleving kunnen verkrijgen (drop out, on- of laaggeletterd, mensen met moeilijk gedrag en daardoor niet plaatsbaar in het arbeidsproces of moeilijk te huisvesten).

Least: degenen die volgens de norm van de voedselbank te weinig inkomen hebben om zichzelf te kunnen voeden, woonlasten en zorg te betalen. (Hierbij wordt gekeken naar de inkomensnorm van de Participatie Wet of AOW)

Het model van de concentrische cirkels wordt uitgewerkt met behulp van een aantal deelraden of commissies:

- Voor de zorg in de eigen gemeente werkt het *Gemeentediakonaat*
- Voor de heel acute zorg (vaak schuldhulpverlening) die mensen soms nodig hebben, zijn er het eigen *ABCD commissie* en het *Noodfonds Leusden* van de gezamenlijke kerken en de burgerlijke gemeente;
- Voor de zorg wereldwijd is *ZWO* actief, zij fungeert als de "Buitenlandse Zaken" van de Diaconie (dus voor de naasten ver weg)

Bij zijn lokale en boven lokale activiteiten krijgt het College van diakenen advies van de ABCD-commissie (Advies Binnenland Commissie Diaconie).

Het College van Diakenen wordt door één lid vertegenwoordigd in de Kleine Kerkenraad.

Moderamen
Het moderamen wordt gevormd door een voorzitter, vice-voorzitter, secretaris en penningmeester. Het moderamen vergadert elke maand, of minder als dat kan.
De penningmeester wordt bijgestaan door een tweede penningmeester.

Het moderamen:

- ontwikkelt beleid aan de hand van de richtlijnen van het College van Diakenen;
- doet beleidsvoorstellen aan het College;
- bereidt de vergaderingen van het College voor;
- handelt de dagelijkse zaken af;
- voert college besluiten uit;
- stelt aan de hand van het meerjarenbeleidsplan jaarlijks een werkplan op;
- kan vragen voorleggen aan de werkgroepen voor advies en beleidsvoorbereiding;
- draagt zorg voor de publiciteit;
- coördineert en stimuleert de werkgroepen en kan ook specifieke opdrachten delegeren naar 'taakgroepen';
- stelt een collecterooster en verantwoording van giften op.
- Jaarlijks stelt de penningmeester een begroting en een financieel jaarverslag op. Het moderamen bespreekt deze stukken en legt ze ter vaststelling voor aan het College van Diakenen.
  Wanneer het College de begroting heeft vastgesteld of de jaarrekening heeft goedgekeurd, worden deze stukken voorgelegd aan de kerkenraad.
  Na goedkeuring van de kerkenraad gaan deze documenten naar de commissie van toezicht van de landelijke kerk.
  De begroting en het jaarverslag worden opgemaakt conform de systematiek van de landelijke kerk.
- Het moderamen ziet er op toe dat de kascontrolecommissie haar werkzaamheden verricht.

Werkgroepen en fondsen

De Diaconie kent de volgende werkgroepen en fondsen:

- Gemeentediakonaat Protestantse gemeente Leusden
- ABCD-commissie
- Noodfonds
- Vakantiefonds
- De Groene Kerk
- Taakgroep eredienst
- ZWO

Alle diakenen hebben een speciale taak en zijn alleen of met anderen lid van een werkgroep.
De werkgroepen adviseren het College en/of voeren taken namens het College uit. In iedere Collegevergadering wordt de actuele stand van zaken gemeld. De werkgroepen zelf worden jaarlijks bij toerbeurt in de College vergadering uitgenodigd. Zij doen dan verslag van de werkzaamheden.

Beheer van onroerend goed
De Diaconie bezit een boerderij, ca. 52 ha landbouwgrond en 1 ha. bosgrond verkregen uit

het testament van Maatje Arissen in 1746. Deze onroerende goederen liggen in de gemeente Woudenberg. De boerderij en de landbouwgronden zijn verpacht. De pachtopbrengsten worden gedeeltelijk aangewend voor de kosten van beheer het overige komt ten goede van de diaconie. Diaconie blijft in nauw contact met de rentmeester om ervoor zorg te dragen dat de, wil de diaconie haar werk blijven doen, jaarlijkse inkomsten gegarandeerd blijven.

Publiciteit
Publiciteit is onder meer bedoeld om gemeenteleden te informeren over het werk van de Diaconie en om gemeenteleden bewust te maken van de kwetsbare mensen binnen de samenleving. Hierbij zijn alle diakenen betrokken.

De middelen die ingezet worden:
- het kerkblad van de Protestantse gemeente Leusden;
- de wekelijkse nieuwsbrief;
- werkgroep gerichte informatiefolders;
- incidenteel via de beamers in beide kerken;
- website van de Protestantse gemeente Leusden;
- facebook van de Protestantse gemeente Leusden;
- de pagina van de Raad van Kerken in de Leusderkrant.

Met regelmaat worden er een gemeenteavond gepland om de diverse activiteiten van de Diaconie voor het voetlicht te brengen.

Bij de publiciteit wordt nauw samengewerkt met de Taakgroep PR en Communicatie.

Financiële dienstverlening
Enkele belangrijke onderdelen van deze dienstverlening zijn:

- De afdracht van de opbrengsten van collectes, in het bijzonder die aan Kerk in Actie;
- Het bestemmen van de giften en doen van voorstellen voor kwartaalprojecten met een binnenlands of buitenlands doel;
- Noodhulpverlening (extra collectes bij bijvoorbeeld een ramp);
- Beheer van onroerend goed, zorgdragen voor een betrouwbare bron van inkomsten;
- Beheer van gelden uit de geschonken legaten Werelddiaconaat en ZWO;
- Deelname aan het *Noodfonds Leusden*.
- Eigen interventiefonds de ABCD-commissie;
- Vakantiefonds.

Met enige regelmaat geeft de Diaconie ook giften aan instellingen en organisaties binnen en buiten de gemeente Leusden.

Plaatselijke diaconie
De diakenen zorgen uiteraard voor de diaconale activiteiten rondom de eredienst zoals de organisatorische aspecten rond het inzamelen van gaven en de Avondmaalsvieringen.

In beide kerken van de Protestantse gemeente Leusden voeren de diakenen ondersteunende taken uit bij het Heilig Avondmaal, zowel de reguliere als de speciale kleine Avondmaalsvieringen voor diegenen die niet een regulier Avondmaal kunnen deelnemen.

Gemeentediakonaat Leusden
Het Gemeentediakonaat Leusden is in 1975 ingesteld door de Hervormde en Gereformeerde Diaconie ter bundeling en gezamenlijke begeleiding van diaconale activiteiten door gemeenteleden. Het Gemeentediakonaat organiseert een groot aantal praktische activiteiten zoals:
- bloemendienst,
- kinderoppas,
- kerktaxi,
- ouderenwerk en verpleeghuisbezoek,

- ondersteuning mantelzorgers o.a. activiteiten rondom de jaarlijkse mantelzorgdag
- schrijfacties;
- de vriendendienst voor kleine klussen; -
organisatie van de kledingbeurs; - de
maandelijkse “Tast toe” maaltijden in beide kerken;
- Koffie op zondag (spelletjesmiddag)

Het Gemeentediakonaat heeft een eigen bestuur.

Jeugd- en Jongerendiaconaat
De doelstelling van het jeugd- en jongerendiaconaat is jongeren in de leeftijd van circa 10-25 jaar te betrekken bij het diaconale werk. Dit kunnen diverse activiteiten zijn: o.a. helpen collecteren, acties ten behoeve van goede doelen en vrijwilligerswerk verrichten.
De bedoeling is jongeren op deze wijze te laten zien dat het heel verrijkend is om iets voor je medemens te doen. In dat kader hebben jongeren o.a. deelgenomen aan diaconale reizen (Zuid-Afrika, Rwanda, Moldavië). Na terugkomst participeren jongeren in diverse vervolgprojecten binnen onze gemeente om hun ervaringen te delen.

Noodfonds Leusden
Samen met de andere Leusdense kerken en de burgerlijke gemeente verzorgt het Noodfonds eenmalige financiële steun in de vorm van een renteloze lening of gift. Voorwaarde is dat niet op andere wijze financiële hulp kan worden verkregen en dat men in Leusden woonachtig is. Enkel door de officiële, door de gemeente bekostigde schuldhulpverlening kan een aanvraag bij dit fonds indienen.

ABCD commissie
Met dit interventiefonds heeft de Diaconie de mogelijkheid om in acute situaties snel financiële hulp te bieden. Dat kan in de vorm van een renteloze lening, maar kan ook, deels of geheel in de vorm van een gift.

Vakantiefonds
Dit fonds ontstond nadat de Diaconie in 2000 twee vakantiebungalows die haar eigendom waren, verkocht. Uit het dit fonds worden vakanties bekostigd voor minder draagkrachtigen voor een vakantie in ons eigen land.

De Groene Kerk

Kerkelijk en maatschappelijk gezien is het thema duurzaamheid niet meer weg te denken. Samen met het College van Kerkrentmeesters zoeken we naar wegen waarop de Protestantse gemeente Leusden duurzame activiteiten kan ontplooien en gemeenteleden bewust te maken van en betrokken houden bij de heelheid der schepping. Wij hebben een belofte gedaan om een daadwerkelijke bijdrage te leveren aan verduurzaming en klimaatverbetering. De Diaconie zal de Groene Kerk blijven ondersteunen om deze belofte waar te blijven maken

Regionale en landelijke diaconie

Stichting Timon
De stichting Timon is een door verschillende kerken bestuurde instelling voor hulpverlening aan jongeren en jongvolwassenen, wij houden een lijn met hen via deelname in de adviesraad.

Kwartaalproject
Vier keer per jaar wordt een collecte gehouden voor het 'Kwartaalproject'. Deze collectes worden op de door de diaconie vastgestelde projectzondag in alle diensten van de Dorpskerk en de Marcuskerk gehouden. Jaarlijks wordt vastgesteld wat voor het volgende jaar, de kwartaalprojecten zullen worden.

Diaconie op wereldniveau

Uitvoering door of via de ZWO-groep.
Deze activiteiten zijn gericht op de minderbedeelden buiten Nederland (de naasten ver weg). De gemeente kan een bijzondere bijdrage leveren door ondersteuning van diverse acties. Suggesties voor collectedoelen worden gedaan door o.a. Kerk in Actie. Bij internationale (nood)hulp richten we ons primair op projecten van Kerk in Actie en hun plaatselijke partners. Dit om zo goed mogelijk te garanderen dat onze bijdragen ook op die plek terecht komen waar ze thuishoren.

Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO)
Van 1992 tot en met 2002 kenden de Hervormde Gemeente Leusden en de Gereformeerde Kerk Leusden elk een ZWO-groep. Op 1 december 2002 werd de ZWO-groep een orgaan van de Protestantse gemeente Leusden.

De ZWO-groep van de Protestantse gemeente Leusden functioneert als “Buitenlandse Zaken” van de Diaconie en is een zelfstandige werkgroep met als doel gemeenteleden te betrekken bij de medemens in nood met name ver weg en soms dichtbij.

De hierboven beschreven werkwijze brengt de continuïteit van het diaconale werk van de Protestantse Gemeente Leusden in beeld. Door de achterliggende coronaperiode en de duur daarvan ons niet bekend is, zijn veel activiteiten tot nu toe gestopt en voor hoelang is nog onbekend.

Een deel van het werk gaat door en voor de komende jaren hebben wij het onderstaand beleidsplan.

Beleidsplan 2021-2024

Missionair gemeente zijn:
Inhoud geven samen met het gemeentediaconaat aan het missionair gemeente zijn, samen met de predikant die het missionair gemeentezijn in haar portefeuille heeft.

Aandacht hebben en houden voor de invulling van het jeugd- en jongerenwerk binnen de gemeente.

Schuldhulpverlening
Door verschillende oorzaken kunnen mensen te maken krijgen met financiële zorgen. In Leusden zijn meerdere fondsen actief die inwoners van Leusden en Achterveld kunnen ondersteunen daar waar de burgerlijke instanties dit niet kunnen of doen. Samen met Caritas en maatschappelijke organisaties w.o. Lariks staan wij mensen bij daar waar zij geen aanspraak kunnen doen op de officiële instanties.

Daarnaast is de Diaconie betrokken bij het zoeken naar, het opzetten van en instant houden van duurzame maatschappelijke initiatieven die alle inwoners van Leusden ten goede komen. Dit zal o.a gebeuren door het inzetten van menskracht, tijd en financiële middelen.

De diaconie heeft zich verbonden met het opzetten van Stichting Rustplek Leusden. Een stichting die tijdelijk onderdak biedt bij een gastgezin voor wie een Time Out plek nodig heeft.
Een diaken heeft zich vanuit het College van Diakenen verbonden aan Rustplek Leusden om de komende jaren hierbij betrokken te zijn.

Groene Kerk
De Protestantse Gemeente Leusden is sinds januari 2017 aangemeld als Groene Kerk. Het is geen keurmerk maar een belofte. Een belofte om een daadwerkelijke bijdrage te leveren aan verduurzaming en klimaatverbetering.
Wij zullen als diaconie de komende jaren de Groene Kerk blijven ondersteunen om de belofte van verduurzaming en klimaatverbetering waar te blijven maken.

Het werk van de Diaconie is niet statisch, wij zullen, zo mogelijk anticiperen op maatschappelijke veranderingen dan wel onze inzet aanpassen aan wat nodig is.

Wij hopen de komende jaren, net als in de achterliggende jaren een dienende gemeenschap te zijn voor mensen in Leusden binnen en buiten de kerk, dichtbij en ver weg.